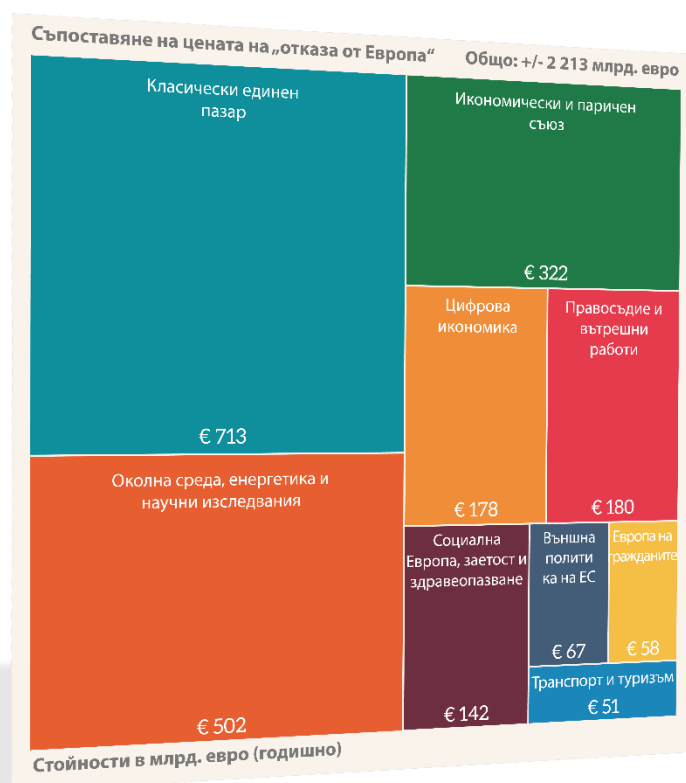

Дивидент за Европа в размер на два трилиона евро

Съпоставяне на цената
на „отказа от Европа“,
2019—2024 г.

ЧАСТ ОТ ПРОУЧВАНЕ

EPRS | Служба на ЕП за парламентарни изследвания

Отдел за европейска добавена стойност
PE 631.745 - април 2019 г.

Дивидент за Европа в размер на два трилиона евро:

Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“,
2019—2024 г.

ЧАСТ ОТ ПРОУЧВАНЕ

Този текст е част от проучване, което обединява текущата работа по дългосрочен проект за идентифициране и анализ на цената на „отказа от Европа“ в редица области на политиката. Тази концепция, въведена за първи път от Европейския парламент през 80-те години на миналия век, се използва тук за количествено определяне на възможното повишаване на ефективността на европейската икономика днес чрез провеждането на редица политически инициативи, препоръчани неотдавна от Европейския парламент — от по-широк и по-задълбочен цифров единен пазар до по-системна координация на националните и европейските политики за отбрана или засилено сътрудничество за борба с избягването на корпоративното данъчно облагане. Ползите се измерват основно чрез допълнителното създаване на БВП или по-рационалното използване на публичните средства.

Според най-новия анализ може да се извлекат възможни ползи за европейската икономика (ЕС-28) от над 2 200 млрд. евро, ако препоръчаните от Парламента политики в редица конкретни области бъдат приети от институциите на Съюза и след това изцяло приложени в рамките на десетгодишния период от 2019 г. до 2029 г. В действителност това би представлявало дивидент в размер на два трилиона евро, който би довел до нарастване от около 14% на общия БВП на ЕС (чиято стойност през 2017 г. беше 15,3 трилиона евро). Целта на проучването е да даде своя принос за текущата дискусия за приоритетите на политиката на Европейския съюз през предстоящия петгодишен институционален цикъл от 2019 г. до 2024 г.

РЕДАКЦИЯ:

Антъни Тийсдейл

Електронен адрес за контакт: EPRS-EuropeanAddedValue@ep.europa.eu

ДОКУМЕНТЪТ Е ПОДГОТВЕН ОТ:

Микаела Дел Монте, Татяна Евас, Александра Хефлих, Ниомбо Ломба, Клаус Мюлер, Сесилия Навара, Жером Солние, Елоди Тирион и Ваутер Балехой, Отдел за европейска добавена стойност; и Таня Латичи и Лаура Пучо, Дирекция за обслужване на членовете на ЕП в областта на изследванията.

Авторите биха искали да изкажат своята благодарност на Хараламбос Авлакиотис и Федерико Бровели — стажанти в Отдела за европейска добавена стойност — за тяхната помощ при провеждането на това изследване.

Генерална дирекция за парламентарни изследвания (EPRS),
Европейски парламент.

С подкрепата на:

Екип за иновации към ЕП,
Кабинет на генералния секретар,
Европейски парламент.

ЕЗИКОВИ ВЕРСИИ:

Оригинал: на английски език

Ръкопис, завършен през април 2019 г.
Брюксел, © Европейски съюз,, 2019 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

Настоящият документ е изготвен за членовете и служителите на Европейския парламент и е адресиран до тях като информационен материал в помощ на тяхната парламентарна работа. Отговорност за съдържанието на документа носи/носят единствено авторът/авторите и изразените в него мнения не представляват официална позиция на Парламента.

Възпроизвеждането и превеждането за нетърговски цели са разрешени при условие че се посочва източникът и Парламентът получава предварително известие, както и копие.

PE 631.745
ISBN: 978-92-846-5009-5
DOI: 10.2861/940509
CAT:QA-02-19-215-BG-N

Дивидент за Европа в размер на два трилиона евро:

Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“, 2019—2024 г.

Въведение

Обобщение

Общите действия на Европейския съюз могат да донесат значителни икономически ползи за гражданите. Сегашният единен пазар например, изграден в продължение на няколко десетилетия, допринесе с над 5% за растежа на европейската икономика (ЕС-28), като предложи по-голям избор на потребителите и по-големи икономии от мащаба на производителите, и така увеличи търговията, инвестициите и заетостта. В много области на политиката — от транспорта до научните изследвания или от цифровата икономика до правосъдието и вътрешните работи — общите действия могат да се задълбочат или да се предприемат нови, така че да се стигне до положителни икономически резултати.

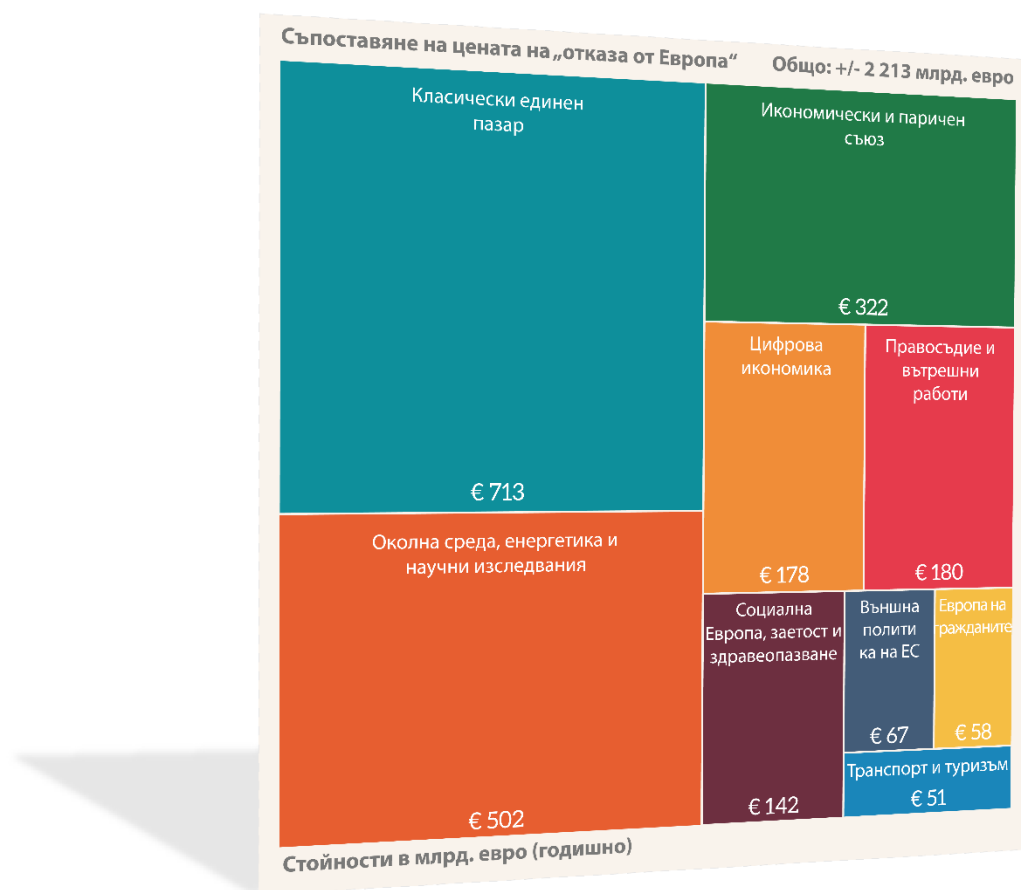
От 2012 г. Отделът за европейска добавена стойност към Европейския парламент се опитва да направи оценка на възможните икономически ползи от препоръчаните от Парламента политически инициативи, които с течение на времето биха могли да повишат икономическите резултати на Европа. Тези ползи — наричани още „европейска добавена стойност“ — се дължат основно или на допълнителното създаване на БВП, или на по-рационалното разпределяне на съществуващите публични средства, което се постига чрез по-добра координация на публичните разходи на национално и европейско равнище. Според най-новия анализ може да се извлекат възможни ползи за европейската икономика (ЕС-28) от над **2 200 млрд. евро**, ако препоръчаните от Парламента политики в редица конкретни области бъдат приети от институциите на Съюза и след това изцяло приложени в рамките на десетгодишния период от 2019 до 2029 г. В действителност това би представлявало дивидент в размер на два трилиона евро, който би довел до нарастване от около **14% на общия БВП на ЕС** (2,2 трилиона евро от 15,3 трилиона евро през 2017 г.).

Следват **десетте общи политически групи**, при които засилването на общите действия би могло да стимулира европейската икономика с до 2 213 милиарда евро. Те са представени графично в „Съпоставянето на цената на „отказа от Европа“, което е поместено на следващата страница:

- Класически единен пазар (713 млрд. евро)
- Цифрова икономика (178 млрд. евро)
- Икономически и паричен съюз (ИПС) (322 млрд. евро)
- Околна среда, енергетика и научни изследвания (502 млрд. евро)
- Транспорт и туризъм (51 млрд. евро)

- Социална Европа, заетост и здравеопазване (142 млрд. евро)
- Европа на гражданите (58 млрд. евро)
- Правосъдие и вътрешни работи — Миграция и граници (55 млрд. евро)
- Правосъдие и вътрешни работи — Сигурност и основни права (125 млрд. евро)
- Външна политика на ЕС (67 млрд. евро)

Десетте общи политически групи могат, на свой ред, да бъдат разделени на **петдесет специфични области на политиката** — основните елементи, върху които се изгражда този анализ. Те са представени накратко в глава „Последен анализ“ по-надолу. В следващия раздел читателите ще намерят кратко обобщение на възможните икономически ползи във всяка от тези 50 области. След това 50-те области на политиката са изложени много по-подробно на повече от 200 страници, като са представени хиперлинкове към съответни изследвания на Службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) или външни институции. Накрая е поместена таблица, която показва промяната в сумите, определени като потенциална европейска добавена стойност, по области на политиката в последователните издания на настоящия документ от 2014 г. насам.

Контекст

Концепцията за „цената на отказа от Европа“ е въведена и разработена за първи път от Европейския парламент през 80-те години на миналия век в доклад на водещите икономисти Мишел Албер и Джеймс Бол, по искане на Специалната комисия на Парламента по

икономическо възстановяване на Европа. В доклада на Албер и Бол „Към европейско икономическо възстановяване през 80-те години на XX век“, публикуван през август 1983 г., се твърди, че „отсъствието на истински общ пазар“ и останалите пречки пред вътреобщностната търговия са системна пречка пред европейската икономика, която функционира неоптимално (в сравнение със своя потенциал), губейки около „една седмица работа средно годишно“ за всеки работник, което „струва около 2% от БВП“.

Цената на „отказа от Европа“ се превърна в силен довод за стартирането на подробна законодателна програма за завършване на единния пазар през първите осем години на Комисията Делор, считано от януари 1985 г. Разходите, които успешното завършване на единния пазар би могло да спести, бяха изчислени с по-големи подробности в знаковия доклад „Чекини“, който Европейската комисия публикува през април 1988 година. В „Цената на „отказа от Европа“ в областта на единния пазар“ се говори за потенциален ръст на европейската икономика от около 4,5% (и с възможност за 6,5%) от БВП. Последващ анализ на икономическото въздействие на над 3 500 отделни мерки, предприети на равнището на ЕС за завършване на единния пазар в периода след средата на 80-те години на миналия век, посочва ръст от около 5% на общия БВП — или около 1 500 евро на година за всеки гражданин — като изчисленията за ръста на БВП варират от 1,7% до 8,5%.

Идеята за съществуването на цена на „отказа от Европа“ може да се приложи в много по-широк смисъл, а не само във връзка с единния пазар, въпреки че може би в тази специфична област на политиката е по-лесно тя да бъде изчислена, отколкото в други области. Основната отправна точка е, че липсата на общи действия на европейско равнище в някои конкретни области на политиката може да доведе до загуба на ефективност за цялата икономика и/или до нереализиране на колективно обществено благо, което в противен случай би могло да бъде реализирано. Концепцията за цената на „отказа от Европа“ е тясно свързана с идеята за „европейската добавена стойност“, тъй като чрез втората концепция се прави опит да се идентифицират колективните ползи от предприемането на политически действия на европейско равнище в конкретна област, докато чрез цената на „отказа от Европа“ се посочва колективната печалба, която не се реализира поради неприемането на тези действия.

Процесът на съпоставяне към днешна дата

Потенциалният мултиплициращ ефект от задълбочаването на съществуващите общи действия или от предприемането на нови продължава да бъде значителен. От 2012 г. Отделът за европейска добавена стойност към Службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) прави оценка на възможните икономически ползи от предпочитаните от Парламента политически инициативи, които с течение на времето биха могли да повишат икономическите резултати на Европа. Тези ползи биха се дължали основно или на допълнителното създаване на БВП, или на по-рационалното разпределяне на публичните средства, което се постига чрез по-добра координация на публичните разходи на национално и европейско равнище. Този подход не се основава на допускането на по-високи публични разходи (освен ако те не биха имали има силен мултиплициращ ефект), а по-скоро на набелязването на действия, които биха могли или да увеличат потенциала за дългосрочен растеж на икономиката без допълнителни разходи, както при изграждането на по-широк и по-задълбочен цифров единен пазар, който да допълва класическия единен пазар — или да гарантират по-доброто разходване на съществуващите публични средства, както при систематично координиране на националните и европейските политики в областта на

отбраната или развитието. Философията следователно е „растеж без дълг“, което отговаря на ограничените в действителност възможности за публични разходи на правителствата след икономическата и финансовата криза от 2008 г.

Текущите и редовно актуализирани оценки на икономическите ползи, които могат да бъдат реализирани чрез такива инициативи, подкрепяни нееднократно от Европейския парламент, вече са събрани в четирите издания на публикацията *„Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“, 2014—2019 г.“*, подготвена от Отдела за европейска добавена стойност между март 2014 г. и декември 2017 г. Анализът в този труд е изготвен въз основа на комбинация от вътрешни изследвания на ЕП, изследвания, възложени от ЕП на външни експерти, и външни анализи, публикувани от други публични институции, мозъчни тръстове и академични среди.

Първоначалната оценка, направена през пролетта на 2014 г., обхваща 24 области на политиката и показва възможна икономическа полза от около **800 млрд. евро годишно**, или около 6% от тогавашния БВП на ЕС, за период до десет години. Това би означавало трайно покачване на БВП, като най-голямата печалба ще бъде за цифровия единен пазар (260 млрд. евро) и за класически единен пазар (235 млрд. евро), като в още няколко области тя ще достигне до 60 млрд. евро.

При публикуването на четвъртото издание на *„Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“, 2014 — 2019 г.“* в края на 2017 г. по-подробен и актуализиран анализ сред 34 области на политиката посочи общи възможни ползи за европейската икономика, равняващи се на до **1 750 млрд. евро** (1,75 трилиона евро), или около 12% от тогавашния БВП на ЕС. Най-големите ползи бяха установени в следните области: допълнителни мерки с цел завършване на класическия единен пазар (615 млрд. евро), развитие на цифровия единен пазар (415 млрд. евро), стъпки към по-интегрирани енергийни пазари и по-голяма енергийна ефективност (250 млрд. евро), борба с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане (169 млрд. евро) и допълнителна работа за завършване на изграждането на Икономическия и паричен съюз (129 млрд. евро).

Последен анализ на възможните икономически ползи:

2,2 трилиона евро

От януари 2018 г. публикацията *„Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“* беше разширена и обхваща 50 области на политиката, които включват множество аспекти на правосъдието и вътрешните работи, както и нови области като защитата на данните и киберсигурността. Когато това беше възможно, беше направена и първоначална оценка на всички вече реализирани ползи в тези области — като например по отношение на класическия и цифровия единен пазар — в резултат на някои от политиките, препоръчвани от Европейския парламент, които бяха предложени (изцяло или частично) от Европейската комисия и след това приети от Съвета и Парламента по време на настоящия петгодишен политически цикъл на ЕС (2014 — 2019 г.).

В най-новата разработка, която се предлага в това изследване, погледът е насочен към възможностите на следващия петгодишен цикъл при изготвянето на политиките на ЕС, като се започне с изборите за новия Европейски парламент, който ще бъде свикан през юли 2019 г. Според този анализ може да се извлекат възможни ползи за европейската икономика (ЕС-28) от над **2 200 млрд. евро** (2,2 трилиона евро) в края на десетгодишния период 2019 — 2029 г., ако препоръчаните от Парламента политики в 50-те конкретни области, предмет на това изследване, бъдат приети от институциите на Съюза и след това изцяло приложени. В

действителност това би представлявало дивидент в размер на два трилиона евро, получен в резултат на общите действия на ЕС и равняващ се на около 14% от общия БВП на ЕС (чиято стойност през 2017 г. беше 15,3 трилиона евро). Ако се реализира, този потенциален дългосрочен растеж на икономиката на ЕС би бил значителен: за една година би се равнявал на цялата програма за увеличаване на паричната маса, която Европейската централна банка предприе през десетилетието след икономическата и финансовата криза от 2008 година.

Петдесетте области на политиката

Следват **петдесетте области на политиката**, групирани в десет общи групи политики, които са специален обект на това изследване, и последните изчисления на годишната потенциална печалба в милиарди евро, която достига до 2 213 млрд. евро за период от десет години:

1) Класически единен пазар (713 млрд. евро)

- Доизграждане на единния пазар на стоки (183 млрд. евро)
- Доизграждане на единния пазар на услуги (297 млрд. евро)
- Гарантиране на правата на потребителите (58 млрд. евро)
- Насърчаване на икономиката на сътрудничеството (50 млрд. евро)
- Справяне с избягването на корпоративното данъчно облагане (85 млрд. евро)
- Борба с измамите с данъка върху добавената стойност (40 млрд. евро)

2) Цифрова икономика (178 млрд. евро)

- Доизграждане на цифровия единен пазар (110 млрд. евро)
- Насърчаване на свързаността с интернет (58 млрд. евро)
- Киберсигурност (10 млрд. евро)

3) Икономически и паричен съюз (ИПС) (322 млрд. евро)

- Подобрена координация на фискалната политика (30 млрд. евро)
- Завършване на банковия съюз (75 млрд. евро)
- Обща схема за гарантиране на депозитите (5 млрд. евро)
- Обща схема за осигуряване срещу безработица (17 млрд. евро)
- Изграждане на по-интегрирани капиталови пазари (137 млрд. евро)
- Общоевропейски пенсионен продукт (58 млрд. евро)

4) Околна среда, енергетика и научни изследвания (502 млрд. евро)

- Изменение на климата (в процес на оценяване)
- Насърчаване на законодателството в областта на водите (25 млрд. евро)
- По-интегриран енергиен пазар с по-голяма енергийна ефективност (231 млрд. евро)
- Насърчаване на научните изследвания и иновациите (40 млрд. евро)
- Роботика и изкуствен интелект (206 млрд. евро)

5) Транспорт и туризъм (51 млрд. евро)

- Единно европейско транспортно пространство (6 млрд. евро)
- Развитие на политиката в областта на туризма (6 млрд. евро)
- Укрепени права на пътниците (0,4 млрд. евро)
- Манипулиране на километропоказателя при моторните превозни средства (9 млрд. евро)
- Правила за отговорността и застраховане при автономните превозни средства (30 млрд. евро)

6) Социална Европа, заетост и здравеопазване (142 млрд. евро)

- Намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете (43 млрд. евро)
- По-добро информиране и консултиране на работниците (12 млрд. евро)
- Социални предприятия и взаимоспомагателни дружества (15 млрд. евро)
- Преодоляване на неравенството по отношение на здравеопазването (72 млрд. евро)

7) Европа на гражданите (58 млрд. евро)

- Свободното движение на икономически активните граждани на ЕС (53 млрд. евро)
- Творческа дейност и културно многообразие (0,5 млрд. евро)
- Трансгранична доброволческа дейност (0,06 млрд. евро)
- Закрила на децата, семейство и имуществени отношения (0,6 млрд. евро)
- Учредяване и мобилност на предприятията (0,26 млрд. евро)
- Правно сътрудничество и съдебни спорове по граждански и търговски дела (4 млрд. евро)
- Административно-процесуално право на ЕС (0,02 млрд. евро)

8) Правосъдие и вътрешни работи — Миграция и граници (55 млрд. евро)

- Законна миграция (22 млрд. евро)
- Политика за предоставяне на убежище (23 млрд. евро)
- Граничен контрол и визова политика (10 млрд. евро)
- Режимы за предоставяне на гражданство и право на пребиваване срещу инвестиции (в процес на оценяване)

9) Правосъдие и вътрешни работи — Сигурност и основни права (125 млрд. евро)

- Борба с насилието срещу жените (23 млрд. евро)
- Равно третиране и недопускане на дискриминация (0,5 млрд. евро)
- Борба с организираната престъпност, корупцията и киберпрестъпността (82 млрд. евро)
- Координирани действия срещу тероризма (16 млрд. евро)
- Процесуални права и условия на задържане (0,2 млрд. евро)
- Защита на данните (3 млрд. евро)

10) Външна политика на ЕС (67 млрд. евро)

- По-малко дублиране в политиката за сигурност и отбрана (22 млрд. евро)
- По-добра координация на политиката за развитие (9 млрд. евро)
- По-добра обща консулска закрила за гражданите на ЕС (0,9 млрд. евро)
- Насърчаване на международната търговия (35 млрд. евро)

Икономически анализ

Възможните икономически ползи от анализираният тук политически инициативи на ЕС могат да бъдат измерени като допълнително генериран БВП или като икономии на публични или други разходи чрез по-ефективното разпределение на ресурсите в икономиката като цяло. Пример за допълнително генериран БВП би бил възможният мултиплициращ ефект, измерен в конкретен период от време, на разширяването и задълбочаването на цифровия единен пазар в Европа или действителното доизграждане на единния пазар на стоки и услуги. Като пример за по-голяма ефективност на публичните разходи би могло да се даде по-систематичното координиране на разходите в областта на политиката за отбрана, включително съвместно възлагане на обществени поръчки в тази област, при което съгласно действащия режим има значително дублиране или неправилно функциониране. Пример за спестени възможни бъдещи разходи би могла да бъде ползата от ефективните действия за гарантиране на устойчивостта на банковия съюз за предотвратяване на бъдещи банкови кризи и кризи с държавния дълг или засиленото сътрудничество при борбата с отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци.

Анализът в настоящия документ се основава до голяма степен на редица по-подробни документи, подготвени през последните години от Отдела за европейска добавена стойност към EPRS за отделни комисии на Европейския парламент. Тази дейност често се осъществява под формата на *оценки за европейска добавена стойност*, които придружават официалните законодателни инициативи на Европейския парламент, и *доклади относно цената на „отказа от Европа“* за конкретни сектори на политиките. Следователно изборът на научноизследователски области е тясно свързан с конкретни дейности, искания или политически позиции, изразени от парламентарните комисии. Дейността се базира и на други изследвания, проведени от независими външни мозъчни тръстове и академични институции, които са свързани с други искания, отправени от Парламента в неговите

законодателни доклади и доклади по собствена инициатива по времето на този и на предходни парламентарни мандати.

Целта на подробния анализ, изложен в публикацията „Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“, 2019—2024 г.“, е да предостави надеждна оценка за размера на потенциално измеримите ползи за икономиката на ЕС от различните изброени политически инициативи. С публикацията не се търсят точни прогнози въз основа на един икономически модел, а по-скоро целта е да се илюстрира размерът на възможното повишаване на ефективността, което би могло да настъпи в резултат на общите действия в 50-те области на политиката. Анализът се позовава на материали от различни източници, които са посочени в бележките под линия, често с хиперлинкове, и се актуализира и подобрява постоянно в резултат на постъпването на нови данни. Характерно за публикацията е повишеното внимание при оценката на възможните ползи. Когато базово изследване предлага различни възможни ползи, често се избира ниската стойност, дори и да съществува значителен потенциал за покачване на тази оценка в средносрочен или дългосрочен план в резултат на динамични ефекти, които не могат лесно да бъдат определени количествено. Аналогично, когато стойностите са специфични за годината, в която е проведено проучването, те не са непременно коригирани съобразно инфлацията, което в някои случаи води до подценяване на възможните ползи.

Подходът на Европейския парламент при определянето на цената на „отказа от Европа“ е съобразен с паралелни икономически изследвания, проведени в по-широк смисъл от академичната общност и мозъчните тръстове, както по отношение на конкретни политики на ЕС, така и по отношение на по-широките ползи от членството в ЕС. Така например изследване, проведено от трима икономисти (Кампос, Коричели и Морети) през 2014 г.¹, което привлече значителен обществен интерес, имаше за цел да определи икономическите ползи от членството в ЕС за 19-те държави членки, които се присъединиха към Съюза вследствие на серията от разширявания между 1973 г. и 2004 година. Въпреки че размерът и естеството на икономическите ползи могат да се различават в отделните държави членки и да произтичат основно от различни фактори — либерализацията на търговията в рамките на ЕС (за 10-те държави членки, присъединили се през 2004 г.), единният пазар (за Обединеното кралство), единната валута (за Ирландия) или производителността на труда (за Финландия, Швеция и Австрия) — общото заключение е, че националните доходи вече са средно с 12% по-високи в тези държави в резултат на членството и свързаната с него икономическа интеграция, в сравнение с хипотезата те да бяха останали извън Съюза. В изследването се посочва още, че тези ползи като цяло са постоянни и склонни да се увеличават с течение на времето.

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), от своя страна, провежда систематичен анализ на въздействието на своята дейност по получаване и отпускане на заеми върху БВП на ЕС, като изчислява, че до 2020 г. БВП на ЕС ще бъде с 2,3 % по-висок, сравнено с липсата на такава дейност, като дейността на ЕФСИ представлява 0,7 % от тези 2,3 %. По същия начин Съвместният изследователски център на Европейската комисия изчисли въздействието на

¹ N Campos, F Coricelli and L Moretti, Economic Growth and Political Integration: Estimating the Benefits from Membership in the European Union using the Synthetic Counterfactuals Method („Икономически растеж и политическа интеграция: оценяване на ползите от членството в Европейския съюз чрез използване на метода на синтетичното съпоставяне“), IZA Discussion Paper No 8162, май 2014 г.

политиката на сближаване на ЕС през периода 2007—2015 г. като увеличение от 0,7 % на общия БВП на Съюза, като ефектът ѝ е средно около 2,7% в по-слабо развитите региони на ЕС.

Антъни Тийсдейл

Генерален директор,
Служба на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS).

Април 2019 г.

Обобщение на възможните икономически ползи в 50-те области на политиката на ЕС

1) Класически единен пазар (713 млрд. евро)

- Доизграждане на единния пазар на стоки (183 млрд. евро)
- Доизграждане на единния пазар на услуги (297 млрд. евро)
- Гарантиране на правата на потребителите (58 млрд. евро)
- Насърчаване на икономиката на сътрудничеството (50 млрд. евро)
- Справяне с избягването на корпоративното данъчно облагане (85 млрд. евро)
- Борба с измамите с данъка върху добавената стойност (40 млрд. евро)

➤ **Доизграждане на единния пазар на стоки:** Единният пазар на стоки е в основата на единния европейски пазар и е от ключово значение за него. Той допринесе значително за увеличението на БВП на ЕС — според последните оценки от около 6% до 8% — през последните повече от 30 години от началото на Програмата за единния пазар през 1985 г. Понастоящем търговията със стоки генерира около една четвърт от БВП на ЕС и три четвърти от търговията в рамките на Съюза. Според изчисления на ОИСР тя е с около 60% повече в резултат на съществуването на единния пазар и митническия съюз. Проучването на ЕП показва, че по-нататъшни действия в тази специфична област — независимо дали чрез продължаващо приемане на хармонизирани правила за продуктите, по-широко прилагане на принципа на взаимно признаване (когато такива правила не съществуват), по-добро транспониране и прилагане на законодателството на ЕС и/или по-бързи действия при неприлагане на това законодателство — биха могли да стимулират икономиката на ЕС с между 1,2% и 1,7 % от БВП на ЕС или **между 183 млрд. и 269 млрд. евро**. Според изследвания на други организации тези проценти варират между 0,2% и 4,7% от БВП на ЕС. Потенциалът за по-нататъшен растеж се потвърждава от факта, че търговията със стоки в рамките на ЕС, която е в размер на около 25% от БВП, все още е значително под тази на Съединените щати — сравнително интегриран континентален пазар, където тази търговия представлява около 40% от БВП.

➤ **Доизграждане на единния пазар на услуги:** Услугите са отговорни за три четвърти от БВП на ЕС и девет от всеки десет нови работни места в икономиката. Въпреки това делът им в търговията в рамките на ЕС продължава да бъде едва около 20%, което е учудващо ниско. През 2006 г. беше постигнат напредък чрез Директивата на ЕС за услугите, с която беше създадена рамката за единен пазар, обхващащ две трети от услугите в Съюза. В много сектори обаче все още съществуват национални разпоредби, а степента на отвореност на регулираните професии варира значително, което ограничава избора на потребителите и запазва цените по-високи, отколкото те биха били при наличието на различни условия. Според анализ на Европейската комисия две трети от дългосрочните ползи от доизграждането на единния пазар на услуги тепърва трябва да бъдат реализирани. Според проучването на ЕП нереализираната потенциална полза за икономиката е от порядъка на **297 млрд. евро** или почти 2% от БВП на ЕС. В паралелно изследване се посочва икономическа полза от между 0,6% и 5,6% от БВП на ЕС, в зависимост от това какво включва определението за услуги.

- **Гарантиране на правата на потребителите:** Европейските граждани се ползват с определени потребителски права, които невинаги са ясни или приложими на практика. За да може единният пазар да функционира справедливо и ефективно, потребителите трябва да знаят, че са защитени по подходящ начин преди, по време на и след сключването на договори между тях и търговците. Разширяването и по-доброто прилагане на законодателството на ЕС, като например Директивата за потребителските кредити, включително премахването на някои лоши практики — например хора, купуващи търговски гаранции, на които вече имат право по закон — биха довели до по-голяма сигурност, по-лоялна конкуренция и по-ниски разходи за привеждане в съответствие и по-малко съдебни спорове. Проучването на ЕП посочва възможно повишаване на ефективността, възлизащо на около **58 млрд. евро** на година, в резултат на ограничен брой мерки в тази област, докато неотдавнашно проучване на Европейската комисия показва, че загубата за потребителите на шест пазара, изразена като преки разходи или загубено време, възлиза на между 20 млрд. и 58 млрд. евро годишно.
- **Насърчаване на икономиката на сътрудничеството:** Икономиката на сътрудничеството се развива бързо и представлява предизвикателство за бизнес моделите в няколко сектора на икономиката. Тя се основава на платформи за сътрудничество, които създават отворен пазар за временното използване на стоки и услуги, често предоставяни от частни лица. Проучването на ЕП показва, че дългосрочните възможни икономически ползи от по-добрите данъчни и регулаторни политики на равнището на ЕС в този сектор са от порядъка на **50 млрд. евро** годишно, въз основа на по-ясното и по-последователното прилагане например на политиката в областта на конкуренцията, данъчното право, регулирането на пазара на труда и условията на труд.
- **Справяне с избягването на корпоративното данъчно облагане:** Неотдавнашните разкрития във връзка с „Досиетата от Панама“ и „Люкс лийкс“ подчертаха необходимостта ЕС и неговите държави членки да отдадат по-голям приоритет на борбата с отклонението от данъчно облагане, избягването на данъци и агресивното данъчно планиране, както и да работят за повече сътрудничество и прозрачност в тези области, по-специално като гарантират, че корпоративните данъци се плащат там, където се създава стойността. Загубите на данъчни приходи за ЕС в резултат на прехвърлянето на печалби, агресивното корпоративно данъчно планиране и неефективното регулиране на разходите биха могли да бъдат между 223 млрд. и 293 млрд. евро, или средно 258 млрд. евро на година, и да доведат до неправилно разпределение на ресурсите в икономиката. Като се вземат предвид мерките, които вече са в ход, дори ако само една трета от средните възможни загуби би могла да бъде възстановена чрез допълнителните препоръчани от Парламента инициативи, това ще доведе до допълнителни приходи в размер на **85 млрд. евро** годишно под формата на допълнителни приходи за националните данъчни органи.
- **Борба с измамите с ДДС:** Загубата на приходи за публичните финанси поради неспазване на разпоредбите за данъка върху добавената стойност (ДДС) или неговото несъбиране в ЕС — така нареченото „неизпълнение на потенциалните приходи от ДДС“ — възлиза на почти 150 млрд. евро. Трансграничната търговия е освободена от ДДС и така осигурява „вратичка“ в законодателството за безскрупулните оператори да съберат ДДС и да изчезнат, без да върнат парите на данъчните власти. Изчислено е, че между 40 млрд. и 60 млрд. евро от годишните загуби на приходи от ДДС на държавите членки са причинени от организирани престъпни групи и че 2% от тези групи стоят зад 80 % от вътреобщностните измами с липсващ търговец (MTIC). Предложенията на Европейската комисия, подкрепени от ЕП, ще спомогнат за намаляване на трансграничните измами с до 80 % или около **40 млрд. евро** годишно, което ще доведе и

до по-лесни трансгранични трансакции и по-ниски разходи за предприятията и обществеността.

2) **Цифрова икономика** (178 млрд. евро)

- Доизграждане на цифровия единен пазар (110 млрд. евро)
 - Насърчаване на свързаността с интернет (58 млрд. евро)
 - Киберсигурност (10 млрд. евро)
- **Доизграждане на цифровия единен пазар:** Оценките относно потенциалното дългосрочно въздействие на успешното завършване на изграждането на цифровия единен пазар в Европа върху БВП на ЕС варират, но всички анализи сочат, че този ефект бил значителен. При използването на различни модели Съвместният изследователски център на Европейската комисия и ГД „Икономически и финансови въпроси“ по различно време оцениха потенциалните ползи на стойност между 85 млрд. и 256 млрд. евро годишно — или съответно между 0,6% и 1,9% от БВП на ЕС. Съгласно McKinsey Global Institute тази стойност е около 375 млрд. евро годишно, а изследване на ЕП през 2014 г. предложи сума в размер на 415 млрд. евро годишно. Определението и обхватът на цифровия единен пазар, както и използваната методология, се различават в тези изследвания. Сред често включените области са електронната търговия, електронните обществени поръчки, електронните разплащания, електронното фактуриране, електронното управление, изчисленията в облак и системите за онлайн и алтернативно разрешаване на спорове. (В някои изследвания свързаността с интернет е включена, а в други не: вж. по-надолу). В няколко от тези области Европейската комисия внесе законодателни предложения и някои от тях вече са приети от законодателите в ЕС. Съответно, за целите на настоящия анализ, реализируемата стойност през следващото десетилетие се изчислява към момента на около **110 млрд. евро**, но може лесно да бъде и по-висока.
- **Насърчаване на свързаността с интернет:** Според изчисления възможният дългосрочен ръст на БВП на ЕС в резултат на европейските политики за насърчаване на по-добра интернет свързаност — по-специално чрез разгръщането на безжичния високоскоростен ширококолов интернет и по-бързото разгръщане на фиксирания високоскоростен ширококолов интернет — е в размер на около 0,8% от БВП за период от 30 години. Ако се приеме, че положителното въздействие е в размер на 0,4% от БВП през следващото десетилетие, ръстът на европейската икономика би бил от порядъка на **58 млрд. евро** годишно.
- **Киберсигурност:** Осигуряването на сигурна киберсреда е важна предпоставка за гарантиране на безпрепятственото и безопасното участие на гражданите в много аспекти на цифровата епоха: проучвания на общественото мнение показват, че около 87% от европейците смятат киберпрестъпността за важно предизвикателство и че (през 2016 г.) 80% от европейските дружества са претърпели поне един инцидент, свързан с киберсигурността. Актуализирането на правната и политическата рамка за киберсигурността по начина, препоръчан от институциите на ЕС, може да доведе до повишаване на ефективността на европейската икономика в размер на най-малко **10 млрд. евро** съгласно изчисленията на Европейската комисия.

3) Икономически и паричен съюз (322 млрд. евро)

- Подобрена координация на фискалната политика (30 млрд. евро)
- Завършване на банковия съюз (75 млрд. евро)
- Обща схема за гарантиране на депозитите (5 млрд. евро)
- Обща схема за осигуряване срещу безработица (17 млрд. евро)
- По-интегрирани капиталови пазари (137 млрд. евро)
- Общоевропейски пенсионен продукт (58 млрд. евро)

- **Подобрена координация на фискалната политика:** Ако националните фискални политики не бъдат ефективно координирани, могат да се очакват, в случай на тежка криза, сериозни отрицателни странични ефекти, които да засегнат както държавите — членки на ЕС, участващи в Икономическия и паричен съюз (ИПС), така и цялата европейска икономика. По-добрата координация между фискалните политики повишава устойчивостта и стабилността на държавите членки, както и доверието и солидарността между тях, и би трябвало да има антицикличен ефект, като позволи по-голяма свобода на действие за държавите, засегнати от значителни производствени загуби в случай на икономически спад. Според проучването на ЕП потенциалното годишно повишаване на ефективността от подобрената координация на фискалната политика в рамките на Европейския съюз би могло да достигне около **30 млрд. евро** на годишна база.
- **Завършване на банковия съюз:** Целта на банковия съюз на ЕС е да се запази финансовата стабилност в Европа, като се сложи край на порочния кръг между банките и разходите по държавните заеми. Завършването на банковия съюз допринася и за намаляване на разпокъсаността на европейските финансови пазари чрез насърчаване на единна рамка за надзор, превенция и оздравяване. В момента са налице два ключови градивни елемента за ефективен банков съюз — единният надзорен механизъм и единният механизъм за реструктуриране, като единната нормативна уредба се използва за основа. Като отчита постигнатия напредък, проучването на ЕП твърди, че в тази сфера все още могат да се постигнат възможни икономически ползи от около **75 млрд. евро** (или близо 0,5% от БВП на ЕС). Според друго изследване завършването на банковия съюз ще донесе нетни макроикономически печалби в размер между 35 млрд. и 130 млрд. евро годишно.
- **Обща схема за гарантиране на депозитите:** Докато националните схеми за гарантиране на депозитите (СГД) вече са факт и осигуряват защита на гарантираните депозити в размер до 100 000 евро, депозитите не се ползват със защитата на обща европейска схема. Обща схема за гарантиране на депозитите, създадена под формата на европейска схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД), би осигурила по-стабилно и по-еднаквено застрахователно покритие в еврозоната и би намалила уязвимостта на националните схеми за гарантиране на депозитите в случай на големи сътресения на местно равнище. Според проучването на ЕП средните годишни разходи в резултат на липсата на ЕСЗД, отчитайки потенциално по-малкия отлив на депозити от банки в ЕС в случай на тежка криза на държавния дълг или финансова криза, възлизат на около **5 млрд. евро** на годишна база.
- **По-интегрирани капиталови пазари:** ЕС върви към изграждането на по-интегриран съюз на капиталовите пазари с цел повече алтернативи за кредитиране на предприятията, по-специално за стартиращите предприятия и МСП. Около 75% от предприятията обаче все още разчитат на банките за външно финансиране. По-интегриран капиталов пазар би позволил по-добър достъп до фондовите пазари, като пред инвеститорите ще има по-малко пречки при инвестиране в други държави от ЕС. И домакинствата в ЕС биха оползотворили максимално своите спестявания и биха

разполагали с по-големи възможности за инвестиции. В резултат на това ЕС би могъл да реализира по-добър среден потенциален растеж и капиталът би бил по-лесно насочван към по-продуктивни и иновативни инвестиции. По-добрата интеграция и развитие на капиталовите пазари биха били от голяма полза и за банковия съюз, тъй като те улесняват икономическото приспособяване и допринасят за повишаването на икономическата устойчивост. Според проучването на ЕП потенциалните ползи от по-добре интегрираните и по-ефективно регулираните капиталови пазари в ЕС биха могли да бъдат от порядъка на **137 млрд. евро** годишно.

- **Обща схема за минимално осигуряване срещу безработица:** Създаването на обща схема за осигуряване срещу безработица за еврозоната може да действа като автоматичен стабилизатор по време на бъдещи периоди на сериозен икономически спад. Според проучването на ЕП, ако такава схема беше въведена по време на икономическата и финансова криза от 2008 г., тя щеше да стабилизира доходите на домакинствата чрез правилно насочено стимулиране и щеше да намали загубата на БВП в най-тежко засегнатите държави от еврозоната с около 71 млрд. евро за период от четири години, което се равнява на около **17 млрд. евро** годишно.
- **Общоевропейски пенсионен продукт:** Пенсионните системи, и по-специално публичните пенсионни схеми, гарантират, че по-голямата част от възрастните хора в повечето държави от ЕС са защитени срещу риска от бедност. Днес хора на възраст 65 години могат да очакват да живеят още 20 години. По тази и други причини държавите членки насърчават натрупването на спестявания в частни пенсионни схеми като начин за смекчаване на тежестта от застаряването на населението върху схемите за социална сигурност и за допълване на пенсиите, осигурени от публичните пенсионни схеми. Общеоевропейският пенсионен продукт (ОПП) би могъл да бъде интересно допълнение, по-специално за младите хора и самостоятелно заетите лица и особено в държавите членки, в които професионалните и/или частните пенсионни системи не са добре развити. Оценките сочат, че въвеждането на ОПП би могло да допринесе за около половината от растежа на пазара на лично пенсионно осигуряване в ЕС до 2030 г., което представлява около 700 млрд. евро или средно **58 млрд. евро** годишно.

4) Околна среда, енергетика и научни изследвания (502 млрд. евро)

- Изменение на климата (в процес на оценяване)
 - Насърчаване на законодателството в областта на водите (25 млрд. евро)
 - По-интегриран енергиен пазар с по-голяма енергийна ефективност (231 млрд. евро)
 - Насърчаване на научните изследвания и иновациите (40 млрд. евро)
 - Роботика и изкуствен интелект (206 млрд. евро)
- **Изменение на климата:** Счита се, че само в Европа общите отчетени икономически загуби, причинени от екстремни метеорологични условия и други свързани с климата промени от 1980 г. насам, възлизат на над 436 млрд. евро. Неотдавнашни, както и по-стари, проучвания на разходите, свързани с изменението на климата, показват, че потенциалните ползи за икономиката на ЕС от планираните сега политики за смекчаване на последиците от изменението на климата ще бъдат от порядъка на около **160 млрд. евро** годишно. Това съответства на допълнителната загуба по отношение на благосъстоянието на потребителите, която би възникнала, ако световната температура се повиши с повече от два градуса по Целзий до края на века, а целите на политиката на ЕС в областта на климата, подкрепени от ЕП и другите институции на ЕС, не бъдат постигнати. Тези данни не са включени в публикацията „Съпоставяне на цената на „отказа от

Европа“, тъй като се отнасят до разходите от неизпълнението на установена политика на ЕС и се измерват в продължение на много по-дълъг период от време, в сравнение с всяка друга разгледана политика. Въпреки това те са обект на активна оценка и чрез тях се подчертава добавената стойност за европейските граждани от съгласувани действия на равнище ЕС в тази област на политиката.

- **Насърчаване на законодателството в областта на водите:** Ефективното използване и управление на водите е важна част от една ефикасна и екологично устойчива икономика. Въпреки това недостатъчните инвестиции в сектора и непълният регулаторен режим водят до рискове за гражданите и продължаващи проблеми по отношение на водоснабдителната инфраструктура, чистотата на водата и управлението на риска от наводнения. Според проучването на ЕП целенасочените действия на ЕС в четири конкретни области — подпомагане на възстановяването на наводнените райони, намаляване на фармацевтичните остатъчни продукти в градските отпадъчни води, насърчаване на използването на по-ефективни пречиствателни станции за отпадъчни води и увеличаване на измерването на потреблението на вода — биха довели до повишаване на ефективността на европейската икономика с около **25 млрд. евро** годишно.
- **По-интегриран енергиен пазар с по-голяма енергийна ефективност:** Въпреки значителния напредък през последните години все още има какво да се направи за постигането на напълно интегриран енергиен пазар в ЕС, тъй като липсата на координация и регулаторните пречки продължават да ограничават конкуренцията. В резултат на това много потребители все още са изправени пред ограничен избор на доставчици и са лишени от предимствата, които предлагат по-ниските цени на енергията. Домакинствата и предприятията също би трябвало да могат да участват пълноценно в енергийния преход, управлявайки своето потребление и възползвайки се от въвеждането на технологии за интелигентно управление на търсенето и прозрачна информация. И накрая, инвестициите за по-ефективно използване на енергията ще увеличат БВП на ЕС, като същевременно ще допринесат за намаляването на сметките за енергия в Европа, ще увеличат сигурността на енергийните доставки и ще спомогнат за опазването на околната среда. Съгласно проучването на ЕП и други изследвания с основание може да се предположи, че един по-интегриран енергиен пазар би могъл да увеличи потенциалния БВП с до 29 млрд. евро годишно, докато пълното прилагане на мерките на ЕС за енергийна ефективност би могло да донесе допълнителни ползи в размер на около 202 млрд. евро годишно. Като цяло един по-интегриран пазар с по-голяма енергийна ефективност би могъл да генерира потенциални ползи в размер до **231 млрд. евро** годишно.
- **Насърчаване на научните изследвания и иновациите:** Провеждането на успешни научни изследвания и иновации е от ключово значение за икономическото благоденствие и устойчивото развитие. Въпреки че ЕС е отговорен за една пета от световните инвестиции за научноизследователска и развойна дейност (НИРД), конкурентите му и основни търговски партньори инвестират пропорционално повече: през 2015 г. НИРД на Китай изпревари тази на ЕС-28, като разходите за нея възлязоха на над 2% от БВП. Същите данни за САЩ и Япония бяха съответно малко под и над 3% от БВП. През 2018 г. Европейската комисия представи предложение за още по-задълбочена програмата на ЕС за научни изследвания и иновации. Въз основа на съществуващите заключения и различни макроикономически симулации, предложената програма би могла да постигне потенциално повишаване на ефективността до **40 млрд. евро** годишно.
- **Роботика и изкуствен интелект:** Растежът на роботиката и изкуствения интелект (ИИ) представлява огромен икономически потенциал за ЕС. При подходящо регулиране роботиката и изкуственият интелект могат да имат положителни последици за отделните

хора и обществото като цяло, като подобряват качеството на живот, здравето и околната среда и предоставят на гражданите нови възможности за стопанска дейност, които могат да подпомогнат икономическия растеж. Смята се, че глобалното икономическо въздействие на развитието на роботиката и изкуствения интелект би могло да бъде между 2 трилиона евро и 12 трилиона евро до 2030 г. Провеждането от страна на ЕС на подходящи политики за насърчаване и регулиране на тези нови технологии би могло да спомогне за постигането на потенциално повишаване на ефективността на европейската икономика в размер на **206 млрд. евро** годишно.

5) Транспорт и туризъм (51 млрд. евро)

- Единно европейско транспортно пространство (6 млрд. евро)
- Развитие на политиката в областта на туризма (6 млрд. евро)
- Укрепени права на пътниците (0,4 млрд. евро)
- Манипулиране на километропоказателя при моторните превозни средства (9 млрд. евро)
- Правила за отговорността и застраховане при автономните превозни средства (30 млрд. евро)

- **Единно европейско транспортно пространство:** Въпреки значителния напредък, постигнат през последните 20 години по отношение на създаването на единен пазар в областта на транспорта, секторът все още е изправен пред множество пречки, които водят до значителни допълнителни разходи, засягащи околната среда, безопасността, човешкото здраве и конкурентоспособността на икономиката. Проучването на ЕП сочи, че премахването на неефективността в транспортния сектор притежава потенциала да донесе годишни печалби от най-малко **5,7 млрд. евро** за европейската икономика. По този начин ще се подобри мобилността на гражданите, ще се подобри екологичната устойчивост, ще се осигури по-добра свързаност в рамките на ЕС и по-голяма конкурентоспособност на международно равнище.
- **Развитие на политиката в областта на туризма:** Въпреки че ЕС е водеща световна туристическа дестинация, която привлича около 40% от общия брой международни туристи, туристическата му индустрия продължава се сблъсква с множество предизвикателства и най-различни видове пазарни недостатъци. Според проучването на ЕП могат да се постигнат допълнителни потенциални ползи за икономиката в размер между **5,7 млрд. и 6,8 млрд. евро** годишно, като се обърне внимание на секторите, където действията на ЕС могат да донесат най-висок потенциал за повишаване на ефективността, като например насърчаване на развитието на МСП в сектора на храните, заедно с качествено настаняване.
- **Укрепени права на пътниците:** Пътниците в ЕС, пътуващи с въздушен, автомобилен (автобусен), железопътен и воден транспорт (морски и вътрешни водни пътища), са защитени от специфична законодателна рамка, която е на практика без аналог в света. Все още обаче предстои да бъдат преодолени значителни правни и практически предизвикателства по отношение на зачитането и упражняването на тези права. Като примери могат да се посочат различията в равнището на защита между различните видове транспорт, случаите на неприлагане на правата на пътниците и слабата осведоменост за тези права. Проучването на ЕП посочва, че цената, която гражданите и предприятията плащат в резултат от липсата на консолидирана рамка за правата на пътниците в ЕС, е от порядъка на поне **355 млн. евро** годишно.

- **Манипулиране на километропоказателя при моторните превозни средства:** До 50% от употребяваните автомобили, търгувани между държавите — членки на ЕС, са с незаконно манипулирани километропоказатели — (инструментът, който измерва изминатото от превозното средство разстояние) — с цел да се увеличи пазарната му стойност. При вносните автомобили този процент е много по-висок, отколкото при автомобилите, продавани на националните пазари. Проучването на ЕП показва, че общите икономически разходи вследствие на измамите с километропоказателите на употребяваните автомобили, които се търгуват през граница в ЕС, възлизат на най-малко 1,3 млрд. евро годишно, като при най-вероятният сценарий манипулирането на тези данни води до икономически загуби в размер на **8,8 млрд. евро**.
- **Правила за отговорността и застраховане при автономните превозни средства:** Все по-голямата употреба на свързани и автономни превозни средства ще окаже значително въздействие върху автомобилния сектор и вероятно ще доведе до значителни социално-икономически ползи. До 2050 г. приносят на автономните превозни средства за европейската икономика би могъл да достигне 17 трилиона евро. Широко разпространено е схващането, че автономните превозни средства биха могли да спасяват човешки животи, да сведат до минимум финансовите разходи, свързани с пътнотранспортни произшествия, да подобрят градската мобилност, да намалят задръстванията и отрицателните въздействия върху околната среда, да осигурят по-приобщаващи форми на мобилност за възрастните хора и хората със специални нужди, както и да повишат производителността. Според проучването на ЕП ускоряването на „кривата на приемане“ за автономните превозни средства с пет години чрез изясняване на правилата за отговорност на европейско равнище би стимулирало икономиката с **29,6 млрд. евро** годишно.

6) **Социална Европа, заетост и здравеопазване** (142 млрд. евро)

- Намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете (43 млрд. евро)
 - По-добро информиране и консултиране на работниците (12 млрд. евро)
 - Социални предприятия и взаимоспомагателни дружества (15 млрд. евро)
 - Преодоляване на неравенството по отношение на здравето (72 млрд. евро)
- **Намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете:** Въпреки усилията, положени през последните години за преодоляване на разликата в заплащането на жените и мъжете, брутното почасово заплащане на жените, работещи в ЕС, все още е с 16% по-ниско от това на мъжете. Това се дължи както на „ефекти на сегрегацията“, така и на дискриминация при заплащането, но като цяло неравенството при доходите включва и разликата между половете по отношение на заетостта и отработените часове, като пропуснатите ползи се изчисляват на между 241 млрд. и 379 млрд. евро на година. Допълнителното намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете е не само желателно само по себе си, но и би оказало положително въздействие върху европейската икономика, тъй като разликата в заплащането намалява икономическата ефективност, наред с другото, като пречи на оптималното разпределяне на труда. Това би довело до повишаване на производителността и удовлетворението от работата и до намаляване на текучеството на персонала и на съдебните спорове. Според проучването на ЕП 1% намаление на разликата в заплащането на жените и мъжете стимулира икономиката с 0,14%. От това следва, че ако действията на ЕС по отношение на прозрачността на заплащането и подобряването на достъпа до различни форми на отпуск и гъвкави схеми на работа доведат до намаляване на разликата в заплащането само с 2%, БВП на ЕС би се увеличил с 0,28%, или с **43 млрд. евро** годишно.

- **По-добро информирани и консултирани на работниците:** Не само че Хартата на основните права на ЕС гарантира на работниците и служителите право на подходяща информация, но по-доброто информирани може да има положително въздействие върху икономиката, преди всичко по време на съкращения, когато се доказва, че предварителното уведомление насърчава успешното пренасочване на работниците, особено ако е придружено от помощ при търсене на работа и обучение. Според проучването на ЕП относно разходите и ползите от възможни подобрения в настоящата законодателна рамка на ЕС по-доброто информирани и консултирани биха могли да доведат до повишаване на ефективността на икономиката в размер на около **12 млрд. евро** годишно, по-специално чрез намаляване на броя на съкращенията (с около 22%), на броя и тежестта на трудовите конфликти, на дела на напусналите служители и разходите за здравеопазване, както и чрез увеличаване на вероятността работниците да намерят нова работа.
- **Преодоляване на неравенството по отношение на здравеопазването:** Да бъде здрав и/или да може да живее добре, когато е болен, са едни от най-важните въпроси за всеки човек. Въпреки че ЕС има само допълваща компетентност по отношение на политиката в областта на здравеопазването, достъпът до трансгранично здравно обслужване, по-добрата координация и насърчаването на най-добри практики между държавите членки могат да донесат значителни ползи. Според анализ на Европейската комисия относно разходите, свързани със сериозните неравенства по отношение на здравеопазването, както между държавите членки на ЕС, така и в самите тях, — водещи до влошено здраве сред някои социални групи или в определени населени места, предприемането на по-ефективни действия в тази област би могло да има потенциална полза за европейската икономика в размер до **72 млрд. евро** годишно. Въпроси, свързани със здравето, биха могли да се въведат и в други политики на ЕС, като например засилено използване на съществуващите структурни фондове в подкрепа на проекти, които подобряват здравната инфраструктура, водят до повече здравни проучвания и обучения, допринасят за по-здравословен начин на живот и насърчават активния живот на възрастните хора.
- **Социални предприятия и взаимоспомагателни дружества:** В ЕС има два милиона социални предприятия, които създават работни места за над 14 милиона души. Те се срещат под различни правни форми — фондации, кооперации, взаимоспомагателни дружества, сдружения или предприятия — като понастоящем няма европейска правна рамка, която да им помага да се възползват пълноценно от единния пазар. По-координиран подход от страна на ЕС би създал икономическа и социална добавена стойност, включително по-големи икономии от мащаба чрез достъп до по-голям пазар, намалени разходи за трансакции и правоприлагане, по-голям достъп до финансиране и обществени поръчки, както и потенциално по-голяма видимост и доверие сред потребителите. Въвеждането на понятия като „европейски взаимоспомагателни фондации“ или „европейски фондации“, както и система на ЕС за сертифициране, би улеснило дейността им. По отношение на системата на ЕС за сертифициране въвеждането на „европейски знак за социална икономика“ би могло да даде възможност на тези предприятия да се разграничат от останалите предприятия, без да се налага да се регистрират във всяка държава членка, като същевременно им се позволи да избират правната форма, под която предпочитат да извършват дейността си. Според проучването на ЕП ако подобни действия стимулират сектора дори само с 2%, това би представлявало икономическа полза от около **15 млрд. евро** годишно.

7) Европа на гражданите (58 млрд. евро)

- Свободното движение на икономически активните граждани на ЕС (53 млрд. евро)
 - Творческа дейност и културно многообразие (0,5 млрд. евро)
 - Трансгранична доброволческа дейност (0,06 млрд. евро)
 - Закрила на децата, семейство и имуществени отношения (0,6 млрд. евро)
 - Учредяване и мобилност на предприятията (0,26 млрд. евро)
 - Правно сътрудничество и съдебни спорове по граждански и търговски дела (4 млрд. евро)
 - Административно-процесуално право на ЕС (0,02 млрд. евро)
- **Свободното движение на икономически активните граждани на ЕС:** Гражданите на ЕС имат право да търсят работа в друга държава от Съюза, да живеят в нея и да имат достъп до нейния пазар на труда. Те трябва да плащат данъци и социални осигуровки, но се ползват със същите права като гражданите на съответната държава. Според различни оценки през 2017 г. БВП нарасна с 106 млрд. евро благодарение на свободното движение към някои основни държави на местоназначение. Ако тези тенденции продължат да се развиват с настоящия темп — броят на заетите лица в трудоспособна възраст в ЕС, пребиваващи в друга държава членка, нарасна от 2,5% на 3,8% за периода 2007 — 2017 г. — свободното движение би довело до ръст от 5,4% на техния брой или около 12 милиона души ще попаднат в тази категория до 2027 г. Според проучването на ЕП подобно нарастване би означавало около **53 млрд. евро** годишно за икономиката на ЕС по постоянни цени. Сумата би била значително по-висока, ако се вземат предвид трансграничните работници, командированите работници, паричните преводи и въздействието върху публичните приходи.
- **Творческа дейност и културно многообразие:** Културата е едно от най-големите достижения на Европа, като 80% от гражданите йсчитат, че многообразието от култури на континента определя уникалността му и му придава особена стойност. Културните и творческите индустрии са също така и двигатели на иновациите, които генерират над 500 млрд. евро БВП на година и осигуряват заетост на 7,5% от работната сила в Европа. Сред предизвикателствата, пред които са изправени, са цифровизацията, разпокъсаността на пазарите, ограниченото разпространение на произведения на изкуството и пречките пред достъпа до кредитиране и капиталово финансиране, особено предвид трудностите при оценяването на нематериалните активи и доминиращото присъствие на микропредприятията в сектора. Според проучването ако се въведат нови механизми за финансиране и се доразвият съществуващите — с предоставяне на по-лесен достъп до капитали и съфинансиране, включително използването на „бизнес ангели“ и колективно финансиране, недостигът на финансиране в сектора би могъл да намалее с 25%, а потенциалното увеличение на БВП би могло да достигне **494 млн. евро** годишно.
- **Трансгранична доброволческа дейност:** Доброволческият труд — като израз на свободната воля на хората и провеждан предимно в рамките на неправителствени организации с нестопанска цел — предлага много ползи както за доброволците, така и за секторите и местните общности, на които те помагат. Въпреки това редица регулаторни и финансови пречки по традиция ограничават достъпа до доброволческа дейност, особено за по-младите хора. Тези трудности включват липса на трансгранично правно признаване, забрана на достъпа до социалноосигурителни обезщетения, както и това, че уменията, придобити по време на доброволческа дейност, невинаги се признават. Според проучването на ЕП разходите във връзка с подобни пречки възлизат на около **65 млн. евро** годишно. Европейската комисия счита, че при наличието на мултиплициращ

ефект от около четири пъти, 50,000 души, които участват всяка година в новия Европейски корпус за солидарност, биха могли да дадат тласък на икономиката, равняващ се на 810 млн. евро годишно.

- **Закрила на децата, семейство и имуществени отношения:** Броят на международните двойки и семействата в ЕС продължава да нараства, тъй като все повече хора упражняват правото си на свободно движение. Проучването на ЕП показва, че настоящите пропуски и несъответствия в правната уредба на ЕС по отношение на закрилата на децата, семейството и имуществените отношения при трансгранични ситуации генерират годишни разходи в размер на около **619 млн. евро**. Те се дължат главно на различията в правилата на държавите членки, тълкуването и прилагането на правилата на ЕС и на липсата на взаимно признаване на конкретен правен статут или административно решение. Необходими са действия във връзка с трансграничното осиновяване на деца, представителството в случай на недееспособност, признаването на гражданското състояние и правата на собственост, както и с обезщетенията за вреди вследствие на пътнотранспортни произшествия.
- **Учредяване и мобилност на предприятията:** Европейското дружествено право е важен елемент от единния пазар. То улеснява свободата на установяване, намалява оперативната тежест за дружествата, повишава тяхната конкурентоспособност и насърчава прозрачността. По данни на Евростат 17 милиона дружества с ограничена отговорност в ЕС генерират годишна добавена стойност от около 4,9 трилиона евро. Въпреки това дружествата, които желаят да преместят дейността си в друга държава членка, продължават да се сблъскват със значителни пречки, разходи и правна несигурност, които ограничават степента на пазарната им интеграция. В проучването на ЕП се посочва, че подобряването на правната рамка на ЕС по отношение на сливанията, разделянията, преобразуването и представителството на дружествата има потенциал да доведе до повишаване на ефективността в размер на **264 млн. евро** на година.
- **Правно сътрудничество и съдебни спорове по граждански и търговски дела:** Броят на хората и дружествата, участващи в трансгранични сделки, се увеличава повече от всякога. Въпреки това все още им е трудно да се възползват от правата си в друга държава членка. Различията в гражданскопроцесуалните норми между държавите членки създават трудности и разходи за участващите страни и могат да бъдат източник на недоверие сред съдебните органи, когато става въпрос за признаване или изпълнение на чуждестранни съдебни решения. Проучването на ЕП показва, че законодателните действия за въвеждане на общи минимални стандарти на ЕС в областта на гражданското производство биха могли да намалят годишните разходи на гражданите и предприятията с между 258 млн. и 773 млн. евро. Освен това действията на ЕС за ускоряване на уреждането на търговски спорове биха могли да генерират допълнителна европейска добавена стойност в размер от най-малко **3,7 млрд. евро** годишно, която би могла да нарасне до 5,7 млрд. евро.
- **Административно-процесуално право на ЕС:** По закон всеки гражданин има право на добра администрация в своите отношения с институциите, органите и агенциите на ЕС. В сегашния си вид законодателството на ЕС в тази област е силно фрагментирано, което поражда несигурност, разходи и забавяне. Според проучването на ЕП един по-ясен и последователен подход, кодифициран под формата на административно-процесуално право на ЕС, би довел до намаляване на трансакционните разходи и времето за чакане на физическите лица във взаимоотношенията им с администрацията на ЕС, равняващо се на поне **20 млн. евро**.

8) **Правосъдие и вътрешни работи — Миграция и граници** (55 млрд. евро)

- Законна миграция (22 млрд. евро)
- Политика за предоставяне на убежище (22 млрд. евро)
- Граничен контрол и визова политика (10 млрд. евро)
- Режими за предоставяне на гражданство и право на пребиваване срещу инвестиции (в процес на проучване)

- **Законна миграция:** ЕС има за цел да изгради всеобхватна имиграционна политика, според която законно пребиваващите граждани на трети държави следва да бъдат третирани по справедлив и недискриминационен начин. Въпреки това продължават да съществуват редица пропуски и пречки поради липсата на въвеждане и прилагане на международни и европейски стандарти в областта на правата на човека, както и трудови стандарти, а секторният подход, възприет в правната рамка на ЕС, не успява да обхване всички граждани на трети държави. На свои ред, това допринася гражданите на трети държави да се сблъскват с различни равнища на заетост, свръхквалификация, по-ниско качество на работните места, по-ниски доходи и по-ниски дългосрочни резултати по отношение на интеграцията. Според проучването на ЕП допълнителни действия на ЕС в областта на законната миграция биха могли да доведат до **22 млрд. евро** годишно в полза на икономиката. Могат да се извлекат допълнителни ползи, като се обърне внимание на фрагментираните национални политики в тази област, които понастоящем подкопават способността на ЕС като цяло да привлича работниците и научните изследователи, от които се нуждае.
- **Политика за предоставяне на убежище:** Понастоящем съществуват значителни структурни слабости и недостатъци в разработването и прилагането на общата европейска система за убежище (ОЕСУ) и свързаните с нея мерки. Те сочат, че е необходимо да се обърне внимание на въпроси като по-доброто спазване на международните и европейските норми и ценности, по-ниските равнища на незаконна миграция към ЕС и разходи за сигурност и наблюдение на границите, увеличаването на ефективността на предоставянето на убежище, по-бързата социално-икономическа интеграция на лицата, търсещи убежище, по-голямата заетост и по-високите данъчни приходи, както и засилената защита на правата на човека в държавите на връщане. Според проучването на ЕП икономическата полза от приемането на варианти на политиката в тези области би била най-малко **22,5 млрд. евро** годишно.
- **Граничен контрол и визова политика:** Неочаквано големия брой мигранти по външните граници на ЕС през 2015 г. и 2016 г. разкри структурните недостатъци в политиките на ЕС за управление на външните граници, по-специално по отношение на проверката на мигрантите и на лицата, търсещи убежище. Тези пропуски, заедно с опасения за вътрешната сигурност, накараха няколко държави от Шенгенското пространство временно да въведат отново вътрешни граници. В допълнение към икономическите загуби от затварянето на вътрешните граници — се смята, че „цената на отказа от Шенгенското пространство“ е най-малко 10 млрд. евро годишно — това положение оказва отрицателно въздействие върху мигрантите, приемащите общества, техните жители и доверието в ЕС като цяло. Съгласно проучването на ЕП разходите по съществуващите договорености в тази връзка за европейската икономика възлизат на приблизително 27,5 млрд. евро годишно. Нетните ползи за ЕС от приемането на редица варианти на политиката за справяне с установените пропуски и пречки ще бъдат най-малко **10 млрд. евро** годишно (4 млрд. евро за граничен контрол и 6 млрд. евро за визовата политика).

- **Режими за предоставяне на гражданство и право на пребиваване срещу инвестиции:** Няколко държави членки прилагат подобни режими — известни също като „златни паспорти“ и „златни визи“ — които позволяват право на пребиваване или гражданство в замяна на определени инвестиции в съответните държави. В някои случаи бяха изразени опасения относно размера на корупцията, изпирането на пари и/или отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, както и относно възможността за нарушаване на функционирането на единния пазар и подкопаване на целостта на европейското гражданство. В процес на оценка са редица инициативи на ЕС, насочени към повишаване на прозрачността, отчетността и надлежната проверка, свързани с тези схеми, както и оценка на потенциалните икономически ползи за икономиката на ЕС от такива действия.

9) **Правосъдие и вътрешни работи — Сигурност и основни права** (125 млрд. евро)

- Борба с насилието срещу жените (23 млрд. евро)
 - Равно третиране и недопускане на дискриминация (0,5 млрд. евро)
 - Борба с организираната престъпност, корупцията и киберпрестъпността (82 млрд. евро)
 - Координирани действия срещу тероризма (16 млрд. евро)
 - Процесуални права и условия на задържане (0,2 млрд. евро)
 - Защита на данните (3 млрд. евро)
- **Борба с насилието срещу жените:** Между една четвърт и една трета от всички жени в Европа на възраст над 15 години са били жертва на физическо и/или сексуално насилие. На равнището на ЕС не съществуват правно обвързващи инструменти, насочени конкретно към жените — жертви на насилие. В резултат на това превенцията, защитата и помощта за жертвите са различни в рамките на Съюза. ЕС подписа Истанбулската конвенция на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жените и домашното насилие, която, след като бъде ратифицирана, ще бъде задължителна както за Съюза, така и за държавите членки. Според проучването на ЕП общата социална и лична цена, свързана с насилието срещу жените, е около 230 млрд. евро годишно, включително пряка загуба на БВП от около 30 млрд. евро и разходи във връзка с по-честото използване на системите за наказателно и гражданско правосъдие в размер на 34 млрд. евро. Ако насилието намалее с 10% вследствие на мерките на политиката, препоръчвани от Парламента, печалбата за икономиката би била около **23 млрд. евро** годишно.
- **Равно третиране и недопускане на дискриминация:** Понятията „равно третиране“ и „недопускане на дискриминация“ са основополагащи за ценностите, върху които е изграден Европейският съюз. Въпреки това всяка година всеки пети човек в ЕС е подложен на дискриминация. Освен дискриминацията и насилието срещу жените (анализирани по-горе), расовата дискриминация е широко разпространена, хората с увреждания полагат неимоверни усилия, за да упражняват в пълна степен правото си на независим живот, а ЛГБТ лицата се сблъскват с нови вълни на дискриминация и престъпления от омраза. Въпреки действащото законодателство и действия на ЕС все още съществуват значителни пропуски и пречки пред равното третиране, адекватната превенция, наказателното преследване на престъпленията от омраза и обезщетенията за тях в рамките на Съюза. Според проучването на ЕП по-нататъшни действия на равнището на ЕС по някои въпроси — по-специално чрез осигуряване на по-добро прилагане на съществуващото законодателство, приемане на нови мерки за защита срещу дискриминацията, основана на религия и убеждения, сексуална ориентация, увреждания и възраст, както и чрез разширяване на обхвата на защитните мерки срещу

престъпленията от омраза спрямо ЛГБТ — биха могли да генерират ползи за европейската икономика до **527 млн. евро** годишно.

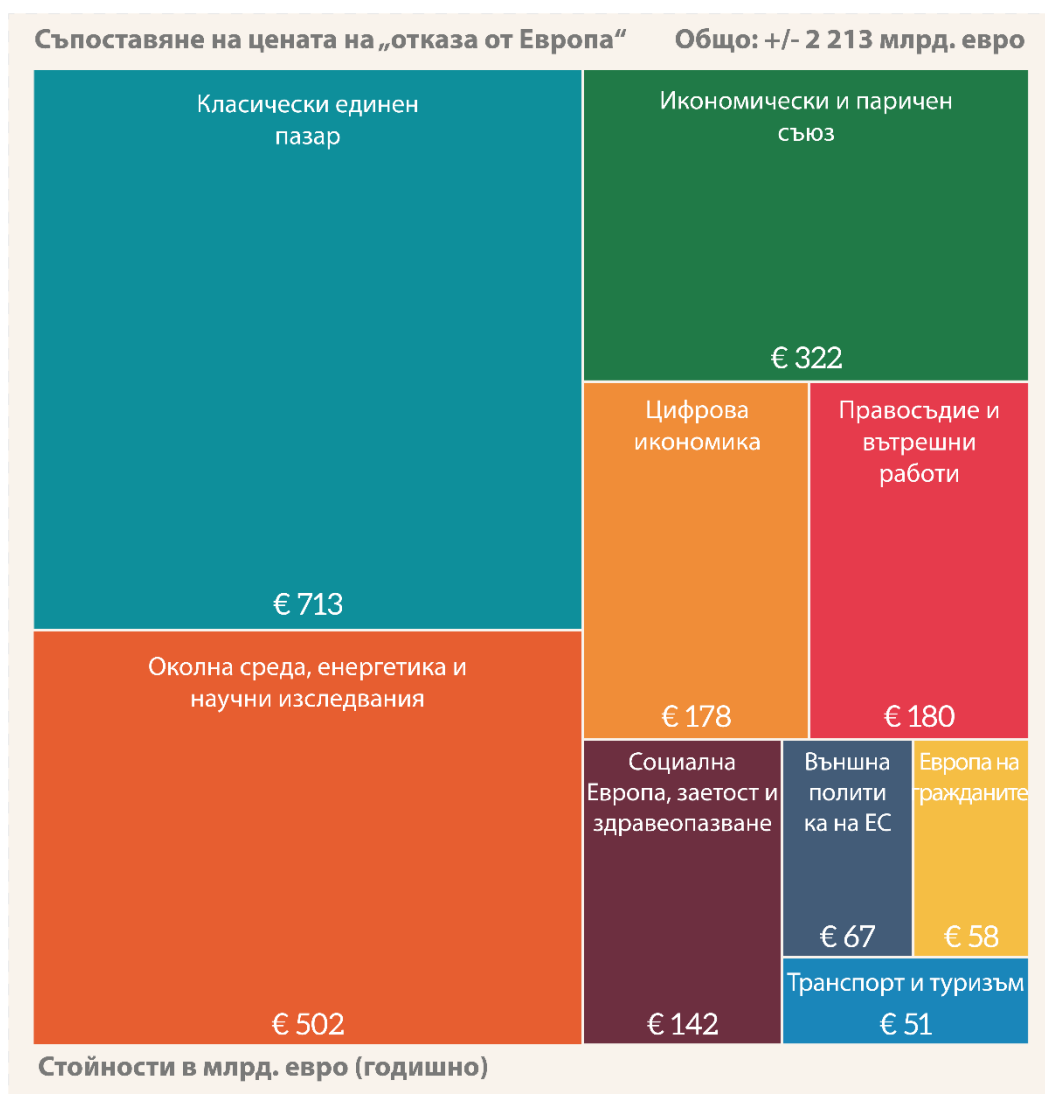
- **Борба с организираната престъпност, корупцията и киберпрестъпността:** Организираната престъпност и корупцията функционират при взаимно подсилващи се отношения. Организираните престъпни групи (ОПГ) се опитват да променят правилата в тяхна полза, като корумпират длъжностни лица. Корупцията подкопава върховенството на закона и така се осигуряват повече възможности за организираните престъпници. С развитието на съвременните технологии дейностите на ОПГ включват и киберпрестъпността, като например измамите с онлайн плащания и изнудването чрез зловреден софтуер. Неприлагането на международните и европейските стандарти представлява една от основните пречки пред ефективността на борбата с тези престъпления, която ЕС и неговите държави членки водят. Проучването на ЕП показва, че един по-координиран подход би могъл да спести на европейската икономика поне **82 млрд. евро** годишно.
- **Координирани действия срещу тероризма:** Понастоящем тероризмът остава един от най-големите проблеми пред ЕС. ЕС се бори срещу тероризма чрез подкрепа за различни национални мерки и обмен на добри практики, включително такива, които предотвратяват радикализацията и набирането на терористи, мерки за справяне с финансирането на тероризма и регулиране на притежанието и придобиването на оръжия и взривни вещества, както и инструменти, насочени към укрепване на сигурността по външните граници на Съюза. Това включва активно сътрудничество с трети държави и международни организации. Въпреки това терористичната дейност на територията му коства на ЕС около **15,9 млрд. евро** годишно. Преодоляването на редица пропуски и пречки в политиката на ЕС за борба с тероризма може да доведе до по-добра превенция и наказателно преследване на терористичната дейност.
- **Процесуални права и условия на задържане:** Въпреки съществените действия и сътрудничеството на равнището на ЕС, правата и условията на задържане на лицата, заподозрени в извършване на престъпление и излежавачи присъда в държавите членки, продължават да не отговарят на международните стандарти и стандартите на ЕС. Законодателството на ЕС относно правата на заподозрените лица се ограничава до определянето на общи минимални стандарти. Освен това някои области не са цялостно разгледани, като например предварителното задържане, което допринася за препълването на затворите в някои държави-членки на ЕС. Тази ситуация оказва въздействие върху засегнатите лица и техните семейства, както и върху обществото като цяло. Според проучването на ЕП разходите на европейската икономика за прекомерното прилагане на мерки за предварително задържане възлизат на 162 млн. евро годишно, а непропорционалното използване на европейската заповед за арест добавя още 43 млн. евро или общо **205 млн. евро** годишно.
- **Защита на данните:** Защитата на данните е основно право съгласно Хартата на основните права на ЕС. Приетият неотдавна Общ регламент относно защитата на данните, който обхваща публичния и частния сектор, и Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните, която се занимава с полицейското и съдебното сътрудничество, актуализираха стандартите за защита на данните за гражданите по последователен начин и в положителна посока. Въпреки това разпоредбите по отношение на неприкосновеността на личния живот в електронна среда могат допълнително да бъдат изяснени и опростени чрез актуализиране на законодателството в тази област. В допълнение към защитата на правата на гражданите, потенциалните икономии за европейската икономика биха могли да бъдат в размер на около **3,25 млрд. евро** годишно.

10) **Външна политика на ЕС** (67 млрд. евро)

- По-малко дублиране в политиката за сигурност и отбрана (22 млрд. евро)
 - Подобрена координация на донорите в ЕС в политиката за развитие (9 млрд. евро)
 - По-добра обща консулска закрила за гражданите на ЕС (0,9 млрд. евро)
 - Насърчаване на международната търговия (35 млрд. евро)
- **По-малко дублиране в политиката за сигурност и отбрана:** Въпреки че по разходи за отбрана държавите — членки на ЕС, взети заедно, се подреждат на второ място в света, като бюджетът е над 220 млрд. евро годишно (и се увеличава), традиционното фрагментиране на въоръжените сили и на поръчките за армията, което понякога се дължи на липсата на оперативна съвместимост на оборудването, водят до ненужно припокриване и дублиране. Засиленото сътрудничество в същото време може да предложи по-голяма ефективност, особено ако е подкрепено от по-голяма стандартизация на оборудването и специализация на задачите. Проучването на ЕП показва, че въпреки значителния напредък в тази област, постигнат в последно време от ЕС и НАТО, размерът на възможното повишаване на ефективността е поне **22 млрд. евро** на година — виждане, което съответства и на научните изследвания на други институции, като Фондация Бертелсман, McKinsey Global Institute и италианския Институт по международни въпроси.
- **Подобрена координация на донорите в политиката за развитие:** ЕС и неговите държави членки заедно са най-големият донор на помощ за развитие в света, като официално заделят по 76 млрд. евро за това. Въпреки че ЕС участва активно в определянето на критериите и инструментите за ефективност на помощта за развитие, съществуването на три различни вида помощ на ЕС — предоставяна пряко от Европейската комисия, непряко чрез междуправителствения Европейски фонд за развитие (ЕФР), управляван от Комисията, и на двустранна основа от държавите членки, може да възпрепятства ефективността и да доведе до известно дублиране и припокриване. Проучването на ЕП сочи, че може да се постигне повишаване на ефективността в размер на около **9 млрд. евро** годишно, включително преки икономии и по-добри резултати в държавите получателки, чрез по-добра координация в тази област, по-специално чрез по-добра координация на разпределението на средства по държави.
- **По-добра обща консулска закрила за гражданите на ЕС:** Все по-голям брой граждани на ЕС се местят, пътуват и работят извън границите на Съюза. Договорите им дават право на дипломатическа и консулска закрила в държава, в която тяхната собствена държава няма представителство. Засилената дипломатическа помощ за тези граждани може да бъде от полза не само за тях, но и за намаляване на ненужните разходи вследствие на дублиране на подкрепата. Изчислено е, че биха могли да се спестят около **860 млн евро** годишно, ако редица дипломатически услуги, които днес се предоставят от държавите членки, се осигуряват на равнище ЕС.
- **Насърчаване на международната търговия:** ЕС е най-голямата търговска сила в света по отношение на предоставянето на стоки и услуги. Международната търговия следва да допринесе за благосъстоянието чрез специализация и увеличаване на производителността и да осигури достъп до ресурси, които са оскъдни на местния пазар, както и до технологии и иновации от чужбина. В същото време ЕС се стреми да гарантира, че търговската му политика зачита правата на човека, трудовите, екологичните и здравните стандарти и принципи, както и тези, свързани с безопасността. Въпреки че многостранните (СТО) и двустранните рамки на търговията са от изключително значение за Съюза, напоследък се наблюдава тенденция към развитие на двустранните отношения.

Европейската комисия изчислява потенциалните икономически ползи за ЕС от наскоро сключените споразумения за свободна търговия с Нова Зеландия, Австралия и Япония да варира от 2,1 млрд. евро до 35 млрд. евро годишно и очаква ползите от Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ) да възлизат на около 68 млрд. евро годишно. По същия начин дългосрочната потенциална икономическа полза от едно допълнително споразумение на ЕС за свободна търговия с голяма трета държава или група държави би могла с основание да се изчислява на около **35 млрд. евро** годишно.

Съпоставяне на цената на „отказа от Европа“, 2019 — 2024 г.

В пълното изследване може да се намери списъкът със задълбочения анализ на възможните икономически ползи в 50-те области на политиката на ЕС.

КЛАСИЧЕСКИ ЕДИНЕН ПАЗАР	29
1. Доизграждане на единния пазар на стоки	29
2. Доизграждане на единния пазар на услуги	34
3. Гарантиране на правата на потребителите	40
4. Насърчаване на икономиката на сътрудничеството	44
5. Справяне с избягването на корпоративното данъчно облагане	48
6. Борба с измамите с данъка върху добавената стойност	52
ЦИФРОВА ИКОНОМИКА	55
7. Доизграждане на цифровия единен пазар	55
8. Насърчаване на свързаността с интернет	60
9. Киберсигурност	66
ИКОНОМИЧЕСКИ И ПАРИЧЕН СЪЮЗ	70
10. Подобрена координация на фискалните политики	70
11. Завършване на банковия съюз	74
12. Обща схема за гарантиране на депозитите	78
13. Обща схема за осигуряване срещу безработица	82
14. Изграждане на по-интегрирани капиталови пазари	86
15. Общоевропейски пенсионен продукт (ОПП)	91

ОКОЛНА СРЕДА, ЕНЕРГЕТИКА И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	95
16.Изменение на климата	95
17.Насърчаване на законодателството в областта на водите	102
18.По-интегриран енергиен пазар с по-голяма енергийна ефективност	106
19.Насърчаване на научните изследвания и иновациите	112
20.Роботика и изкуствен интелект	116
ТРАНСПОРТ И ТУРИЗЪМ	120
21.Единно европейско транспортно пространство	120
22.Развитие на политиката в областта на туризма	125
23.Укрепени права на пътниците	128
24.Манипулиране на километропоказателя при моторните превозни средства	131
25.Правила за отговорността и застраховане при автономните превозни средства	134
СОЦИАЛНА ЕВРОПА, ЗАЕТОСТ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	137
26.Намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете	137
27.По-добро информиране и консултиране на работниците	142
28.Намаляване на неравнопоставеността в здравеопазването	146
29.Социални предприятия и взаимоспомагателни дружества	149
ЕВРОПА НА ГРАЖДАНИТЕ	152
30.Свободното движение на икономически активните граждани на ЕС	152
31.Творческа дейност и културно многообразие	157
32.Трансгранична доброволческа дейност	161
33.Закрила на децата, семейство и имуществени отношения	164
34.Учредяване и мобилност на предприятията	169
35.Правно сътрудничество и съдебни спорове по граждански и търговски дела	173
36.Административно-процесуално право на ЕС	176

ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШНИ РАБОТИ — МИГРАЦИЯ И ГРАНИЦИ 179

37.Законна миграция	179
38.Политика за предоставяне на убежище	183
39.Граничен контрол и визова политика	186
40.Режими за предоставяне на гражданство и право на пребиваване срещу инвестиции	190

ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШНИ РАБОТИ — СИГУРНОСТ И ОСНОВНИ ПРАВА 194

41.Борба с насилието срещу жените	194
42.Равно третиране и недопускане на дискриминация	198
43.Борба с организираната престъпност, корупцията и киберпрестъпността	202
44.Координирани действия срещу тероризма	206
45.Процесуални права и условия на задържане	210
46.Защита на личните данни	214

ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА ЕС 218

47.По-малко дублиране в политиката за сигурност и отбрана	218
48.Подобрена координация на донорите в политиката за развитие	225
49.По-добра обща консулска закрила за гражданите на ЕС	229
50.Насърчаване на международната търговия	233

Този текст е част от проучване, което обединява текущата работа по дългосрочен проект за идентифициране и анализ на цената на „отказа от Европа“ в редица области на политиката. Тази концепция, въведена за първи път от Европейския парламент през 80-те години на миналия век, се използва тук за количествено определяне на възможното повишаване на ефективността на европейската икономика днес чрез провеждането на редица политически инициативи, препоръчани неотдавна от Европейския парламент — от по-широк и по-задълбочен цифров единен пазар до по-системна координация на националните и европейските политики за отбрана или засилено сътрудничество за борба с избягването на корпоративното данъчно облагане. Ползите се измерват основно чрез допълнителното създаване на БВП или по-рационалното използване на публичните средства.

Според най-новия анализ може да се извлекат възможни ползи за европейската икономика (ЕС-28) от над 2 200 млрд. евро, ако препоръчаните от Парламента политики в редица конкретни области бъдат приети от институциите на Съюза и след това изцяло приложени в рамките на десетгодишния период от 2019 г. до 2029 г. В действителност това би представлявало дивидент в размер на два трилиона евро, който би довел до нарастване от около 14% на общия БВП на ЕС (чиято стойност през 2017 г. беше 15,3 трилиона евро). Целта на проучването е да даде своя принос за текущата дискусия за приоритетите на политиката на Европейския съюз през предстоящия петгодишен институционален цикъл от 2019 г. до 2024 година.

Това е публикация на Отдела за европейска добавена стойност.

EPRS | Служба на ЕП за парламентарни изследвания

Настоящият документ е изготвен за членовете и служителите на Европейския парламент и е адресиран до тях като информационен материал в помощ на тяхната парламентарна работа. Отговорност за съдържанието на документа носи/носят единствено авторът/авторите и изразените в него мнения не представляват официална позиция на Парламента.

PE 631.745
ISBN: 978-92-846-5009-5
DOI: 10.2861/940509
CAT : QA-02-19-215-BG-N